

**ЕКСПЕРТНА СЛУЖБА
МВС УКРАЇНИ**

МВС УКРАЇНИ

**КИЇВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

**ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА МОЖЛИВОСТІ СУДОВОЇ
ТРАНСПОРТНО-ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

Київ 2023

Судова транспортно-товарознавча експертиза – це дослідження на основі спеціальних знань колісних транспортних засобів (КТЗ) та їх складових з метою визначення ринкової вартості КТЗ (складових КТЗ) та вартості матеріального збитку, завданого власнику, внаслідок пошкодження або розкомплектування КТЗ.

Об'єктами дослідження судової транспортно-товарознавчої експертизи є транспортні засоби, призначені для руху безрейковими дорогами, які використовуються для перевезення людей і (або) вантажів та складові частини колісних транспортних засобів:

- Автомобілі легкові;
- Автомобілі вантажні;
- Автобуси;
- Мототехніка;
- Самохідні шасі;
- Колісні транспортні засоби спеціалізованого призначення;
- Колісні транспортні засоби спеціального призначення;
- Самохідні сільськогосподарські машини;
- Самохідні дорожньо-будівельні машини;
- Трактори на колісному шасі;
- Складові частини колісних транспортних засобів.

Судова транспортно-товарознавча експертиза не вирішує питання визначення ринкової вартості транспортних засобів, виконаних не на колісному шасі (гусенічні, рейкові транспортні засоби тощо), судноплавних засобів та літальних апаратів, а також питання визначення технічного стану КТЗ та механізму виникнення дорожньо-транспортної пригоди.

Основними завданнями експертизи є визначення:

- ринкової вартості КТЗ, їх складників у разі відчуження;
- стартової ціни КТЗ для їх продажу на аукціоні чи за конкурсом;
- вартості КТЗ як об'єкта застави;
- вартості КТЗ у складі майна фізичних осіб для його декларування;
- вартості КТЗ для страхування фізичними та юридичними особами;
- матеріальних збитків, завданих власнику в разі пошкодження КТЗ;
- вартості відновлювального ремонту КТЗ;
- вартості КТЗ для розв'язання майнових суперечок;
- вартості арештованих, конфіскованих або визнаних безхазяйними КТЗ, їх складників у разі вимушеного їх продажу;
- вартості КТЗ, його складників, що ввозяться на митну територію України;
- вартості відокремленого КТЗ у складі основних засобів юридичних осіб;
- року виготовлення КТЗ і його складників;
- комплектності та укомплектованості КТЗ відповідно до нормативно-технічної документації його виробника;

- типу, моделі, версії КТЗ;
- типу, потужності та робочого об'єму двигуна, типу кузова, інших технічних показників КТЗ;
- класифікації КТЗ (його складників) за Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності.

Зазначений перелік експертних завдань не є вичерпним і може доповнюватись залежно від запиту ініціатора проведення експертного дослідження в межах компетенції транспортно-товарознавчої експертизи.

Транспортно-товарознавча експертиза може бути часткою комплексного експертного дослідження, якщо в органі (особи), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив(ла) експерта), виникають питання, вирішення яких потребує синтезування спеціальних знань з різних галузей науки: транспортно-трасологічні дослідження, дослідження обставин і механізму дорожньо-транспортних пригод, криміналістичні дослідження транспортних засобів, пожежно-технічні дослідження тощо.

Орієнтовний перелік вирішуваних питань:

- Яка ринкова вартість КТЗ (зазначаються його марка, модель і державний реєстраційний номер) на дату оцінки (зазначається дата, на яку визначається його вартість)?

- Яка вартість КТЗ (зазначаються марка, модель КТЗ, ідентифікаційний номер), його складових, що ввозяться на митну територію України, на дату оцінки (зазначається дата, на яку визначається його вартість)?

- Яка ринкова вартість сільськогосподарської та будівельної техніки?
Примітка: визначається вартість техніки, обладнаної силовим агрегатом та самохідним шасі, зокрема тракторів, комбайнів тощо.

- Яке значення становить величина втрати товарної вартості КТЗ на дату оцінки (зазначається дата, на яку оцінюється його вартість)?

- Яка утилізаційна вартість КТЗ (зазначаються його марка, модель і державний реєстраційний або ідентифікаційний номер) на дату оцінки (зазначається дата, на яку оцінюється його вартість)?

- Яка скрапова вартість КТЗ (зазначаються марка, модель і державний реєстраційний або ідентифікаційний номер) на дату оцінки (зазначається дата, на яку оцінюється його вартість)?

- Яка ліквідаційна вартість КТЗ (зазначаються його марка, модель і державний або ідентифікаційний номер) на дату оцінки (зазначається дата, на яку оцінюється його вартість)?

- Яка вартість матеріального збитку (шкоди), завданого(ї) власнику КТЗ (зазначаються прізвище, ім'я та по батькові власника, марка, модель КТЗ, його державний реєстраційний номер) унаслідок (зазначається подія, що призвела до матеріальної шкоди) на дату оцінки (зазначається дата, на яку оцінюється вартість)?

- Чи укомплектовано КТЗ відповідно до нормативно-технічної документації підприємства-виробника? Якщо ні, то в чому саме полягає неукомплектованість?

- Яка дата виготовлення даного КТЗ (його складової)?

- До якого типу належить даний двигун, які його основні характеристики?

- Чи можливо провести ремонтно-відновлювальні роботи пошкодженого КТЗ (його складових)? Якщо можливо, то який обсяг, характер і вартість цих робіт на дату оцінки (зазначається дата, на яку проводиться оцінка майна)?

- Яке значення становить коефіцієнт фізичного зносу складових зазначеного КТЗ?

- Яке значення становить процентний показник ринкової вартості КТЗ?

- Чи відповідають виконані ремонтно-відновлювальні роботи нормативним вимогам?

- Яким характеристикам (у тому числі типу) відповідає КТЗ згідно з Українським класифікатором товарів зовнішньоекономічної діяльності?

Наведений перелік питань є орієнтовним і не є вичерпним, він може змінюватись та доповнюватись залежно від обставин та конкретного завдання, поставленого ініціатором проведення експертного дослідження.

Особливості призначення судової транспортно-товарознавчої експертизи:

Орган (особа), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив(ла) експерта), повинен(на) забезпечити можливість огляду КТЗ та належні безпечні умови (освітлення, вільний доступ, можливість огляду КТЗ з різних боків тощо).

На дослідження експерту надаються КТЗ та документація, що стосується його реєстрації, матеріали розслідування події, що призвела до матеріальної шкоди, а також документи, у яких зафіксовані інші вихідні дані, необхідні для вирішення поставленого питання.

У разі потреби виклик зацікавлених осіб на технічний огляд КТЗ здійснюється замовником експертизи із зазначенням дати, місця та часу проведення огляду (після їх узгодження з експертом).

Київський НДЕКЦ МВС